

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบเทศบัญญัติเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ว่าด้วย การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารเพื่อใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้นที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน

เหตุผล

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสียในอาคารมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เป็นการปกป้องรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมและเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสียตลอดจนเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น จึงเห็นควรออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันและบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งสร้างความตระหนักและความรู้แก่ประชาชนในการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย จึงให้ตราเทศบัญญัตินี้

(ร่าง)

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเทศบัญญัติว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ (๓) มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับ มาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนและผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร จึงตราเทศบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนแล้ว ๗ วัน

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นใดของเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้าง อย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าไปอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำหรือน้ำเสีย ซึ่งผ่าน การใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการ กระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำลงในแหล่งระบายน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล แหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหล ไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“น้ำเสีย” หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมวลสารที่ปะปนหรือ ปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวน หรือผู้ที่ นายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวนมอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดเทศบาล และพนักงานเทศบาลอื่น ๆ ที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลง หรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันและน้ำเสียตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ ในวันที่เทศบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันและน้ำเสียตามเทศบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลลงสู่แหล่งระบายน้ำ ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ ๖ ทำการดูแลรักษา เก็บ ขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามข้อ ๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐.-บาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม ข้อ ๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐.-บาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกิน วันละ ๒๐๐.-บาท นับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไป จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๑ ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันและแบบถังดักไขมัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๔ ให้นายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวนรักษาการตามเทศบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออก
ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่

เดือน

พ.ศ.

(นายวิชัย อนันตเมฆ)

นายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวน

เห็นชอบ

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อ ๑๑ เทศบัญญัติเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง ช่วยรักษาสภาพน้ำใน
ขั้นต้นก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือท่อระบายน้ำทิ้ง การจัดการน้ำมันและไขมันโดยใช้บ่อดักไขมัน
เป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียที่ปนเปื้อนน้ำมันและไขมัน

หลักการทำงานของบ่อดักไขมัน

๑. น้ำเสียจะผ่านเข้ามาที่ตะแกรงดักเศษอาหาร ซึ่งทำหน้าที่แยกเศษอาหารที่ปะปนมากับน้ำเสีย
๒. น้ำเสียจากขั้นตอนแรกจะไหลผ่านมายังส่วนดักไขมัน โดยไขมันที่แยกตัวออกจากน้ำเสีย
จะลอยขึ้นเป็นชั้นเหนือน้ำ
๓. น้ำเสียที่อยู่ใต้ชั้นไขมันจะไหลเข้าสู่ถังบำบัดขั้นต่อไป ก่อนปล่อยออกสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ

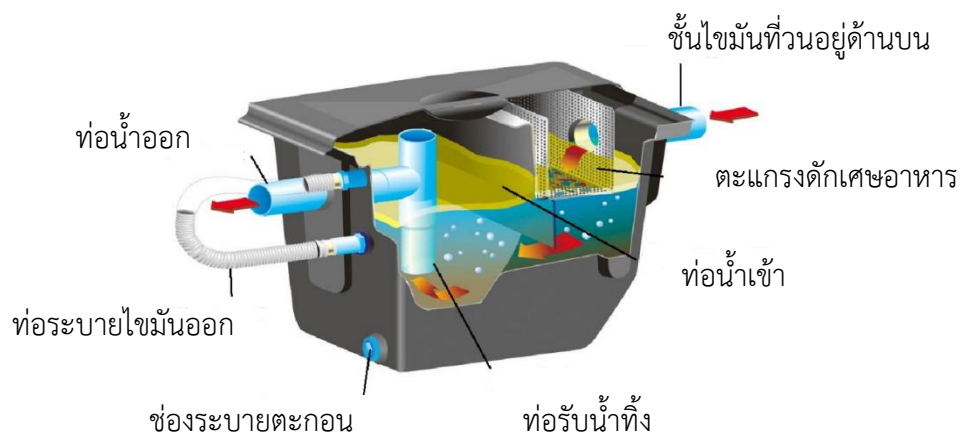
บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันสำเร็จรูป
๒. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์ - ทรงกลม
๓. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์ - ทรงสี่เหลี่ยม
๓. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และ
สภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

๑. บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

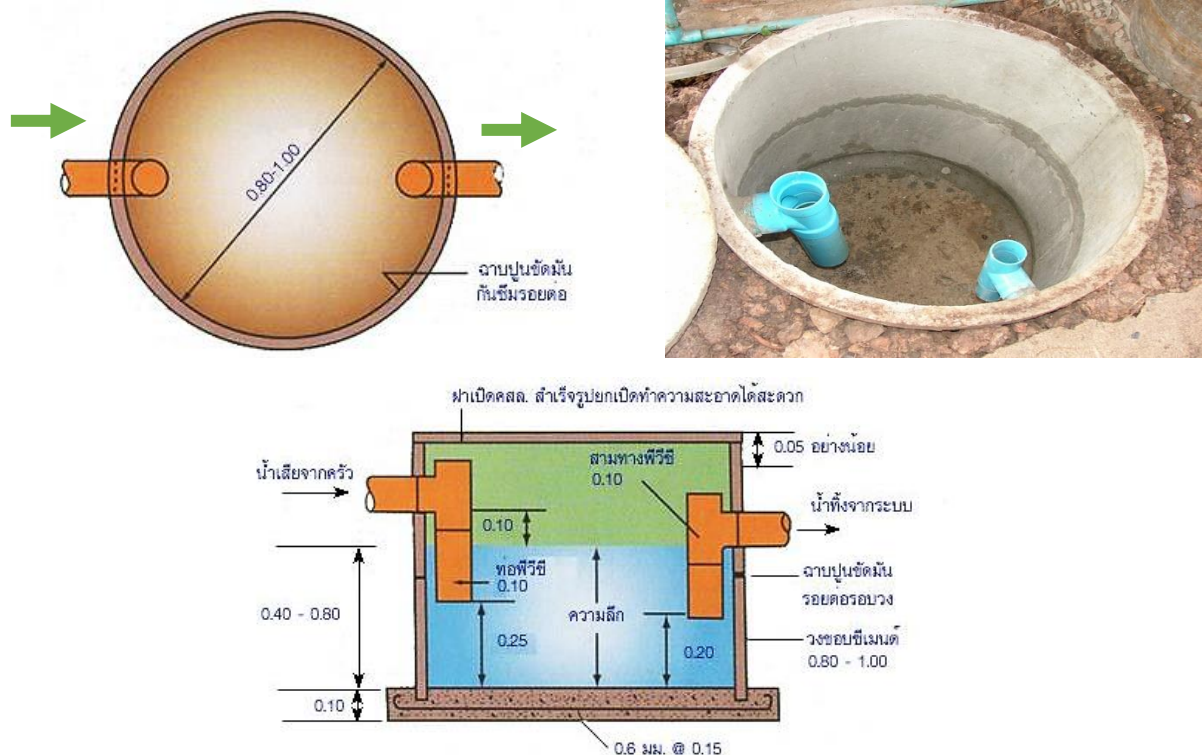
บ่อดักไขมันสำเร็จรูปทำจากไฟเบอร์กลาส มีน้ำหนักเบา สะดวกในการเคลื่อนย้ายและติดตั้ง
ประกอบด้วยตะแกรงดักเศษอาหารและส่วนแยกไขมัน บ่อดักไขมันสำเร็จรูปเหมาะสมกับบ้านเรือนและ
ร้านอาหารทั่วไป เพราะสะดวกในการติดตั้ง แต่ต้องคำนึงถึงปริมาตรของบ่อดักไขมันและระยะเวลาเก็บกักที่
เหมาะสม

รูปที่ ๑. รูปแบบทั่วไปของบ่อดักไขมันสำเร็จรูป

๒. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ - ทรงกลม

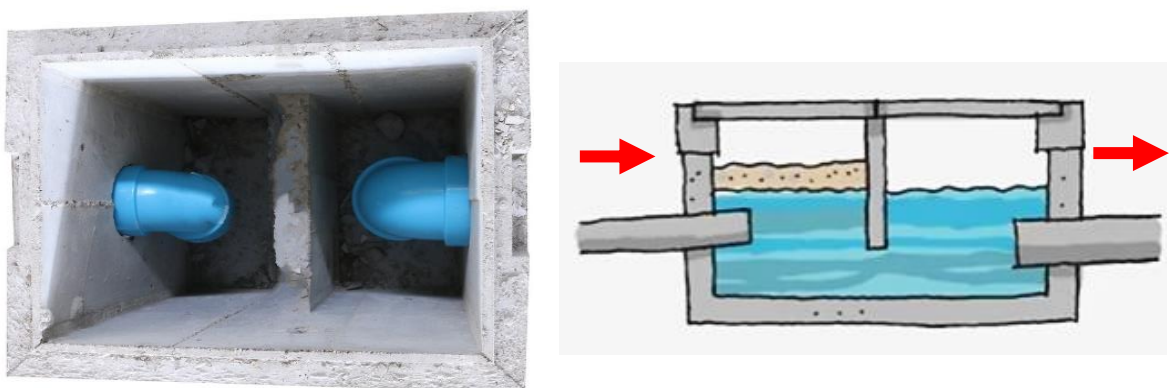
สร้างได้โดยใช้วงขอบซีเมนต์ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ ๐.๘ - ๑.๒ เมตร นำมาวางซ้อนกันเป็นตัวบ่อจนมีปริมาตรตามที่ต้องการ หากต้องการปริมาตรมาก ๆ ก็สามารถทำได้โดยการเพิ่มขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง

รูปที่ ๒ บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ - ทรงกลม

๓. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ - ทรงสี่เหลี่ยม

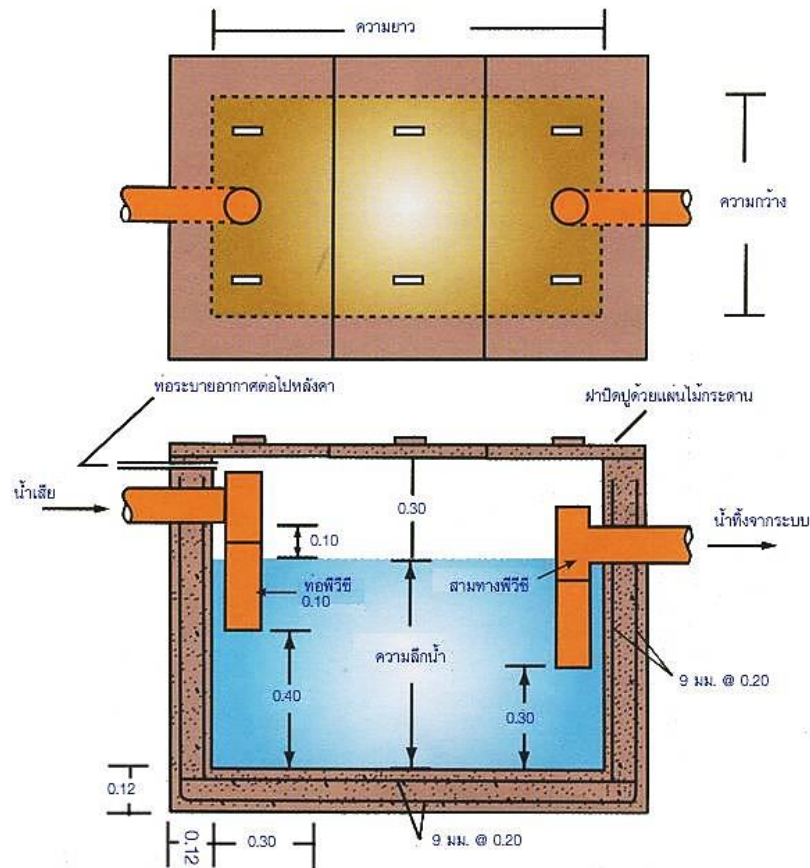
ลักษณะของบ่อดักไขมัน จะคล้ายกับบ่อดัก เป็นคอนกรีตสี่เหลี่ยม แต่จะมีความยาวกว่าบ่อดักทั่วไป เนื่องจาก ภายในของบ่อดักไขมันจะมีกำแพง ๑ - ๒ ชั้น เพื่อเป็นตัวดักไขมัน เมื่อมันดักไขมันได้ เยอะแล้วเราสามารถเปิดฝาและก็ดักไขมันออกได้ แต่ส่วนดีที่จะช่วยตรงนี้ก็คือแมลงจะวิ่งผ่านเข้ามาในบ้าน

รูปที่ ๓ บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ - ทรงสี่เหลี่ยม

๔. บ่อตกไขมันแบบสร้างในที่

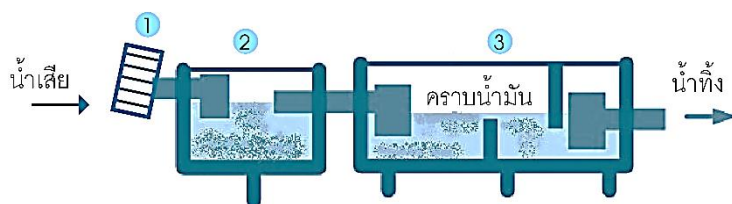
รูปแบบของบ่อดักไขมันแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นแบบที่ต้องทำการสร้างในพื้นที่โดยใช้แบบหล่อคอนกรีต บ่อแบบนี้จะมีขนาดค่อนข้างใหญ่ เหมาะกับแหล่งกำเนิดที่มีปริมาณน้ำเสียมาก เช่น สถานที่จำหน่ายอาหารขนาดใหญ่ โรงพยาบาล โรงอาหารสำหรับสถาบันขนาดใหญ่ ร้านอาหารในโรงแรม และสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

รูปที่ ๔ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

สำหรับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จะมีองค์ประกอบเพิ่มเติม โดยประกอบด้วย

๑. ตะแกรงดักขยะที่กั้นขวางการไหลของน้ำเสีย จากกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น การล้างพื้น การล้างอัดฉีด เป็นต้น
๒. บ่อตกตะกอนสำหรับพักตกตะกอนดินทราย และ
๓. บ่อดักไขมันซึ่งรับน้ำเสียจากบ่อตกตะกอน

รูปที่ ๕ บ่อพักและบ่อดักไขมันสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับบ้านพักอาศัย				
จำนวนคน	ปริมาตรบ่ที่ต้องการ (ลูกบาศก์เมตร)	ขนาดบ่อ (เมตร)		จำนวนบ่อ
		เส้นผ่าศูนย์กลาง	ความลึกน้ำ	
๑ - ๕	๐.๑๗	๐.๘	๐.๔๐	๑
๕ - ๑๐	๐.๓๔	๐.๘	๐.๗๐	๑
๑๐ - ๑๕	๐.๕๑	๑.๐	๐.๗๐	๑
๑๕ - ๒๐	๐.๖๘	๑.๒	๐.๖๐	๑
๒๐ - ๒๕	๐.๘๕	๑.๒	๐.๘๐	๑
๒๕ - ๓๐	๑.๐๒	๑.๐	๐.๗๐	๒
๓๐ - ๓๕	๑.๑๙	๑.๐	๐.๘๐	๒
๓๕ - ๔๐	๑.๓๖	๑.๒	๐.๖๐	๒
๔๐ - ๔๕	๑.๕๓	๑.๒	๐.๗๐	๒
๔๕ - ๕๐	๑.๗๐	๑.๒	๐.๘๐	๒

หมายเหตุ : ความสูงของวงขอบซีเมนต์ทั่วไปประมาณ ๐.๓๓ เมตร ดังนั้นถ้าหากความลึกน้ำ = ๐.๔๐ เมตร
จึงต้องซ้อนกันอย่างน้อย ๒ วง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสูงของระดับฝาบ่อด้วย

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบสร้างในสำหรับอาคารขนาดใหญ่				
ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ปริมาตรบ่ที่ต้องการ	ขนาดบ่อ (เมตร)		
		ความลึก	ความกว้าง	ความยาว
๑๐	๐.๑๙	๐.๔๐	๐.๕๐	๑.๐๐
๑๐-๒๕	๐.๔๗	๐.๖๐	๐.๖๐	๑.๓๐
๒๕-๕๐	๐.๙๔	๐.๗๕	๐.๘๐	๑.๖๐
๕๐-๗๕	๑.๔๑	๐.๗๕	๑.๐๐	๒.๐๐
๗๕-๑๐๐	๑.๘๘	๐.๘๐	๑.๑๐	๒.๒๐
๑๐๐-๑๒๕	๒.๓๕	๐.๘๕	๑.๒๐	๒.๔๐
๑๒๕-๑๕๐	๒.๘๒	๐.๙๐	๑.๒๐	๒.๖๐
๑๕๐-๑๗๕	๓.๒๙	๑.๐๐	๑.๓๐	๒.๖๐
๑๗๕-๒๐๐	๓.๗๖	๑.๐๐	๑.๓๕	๒.๘๐

หมายเหตุ : ในกรณีที่ต้องการสร้างด้วยวงขอบซีเมนต์ ให้เทียบใช้กับปริมาตรบ่อของวงขอบขนาดต่าง ๆ
ตามตารางข้างบนสำหรับอาคารขนาดใหญ่ต้องเพิ่มจำนวนบ่อให้ได้ปริมาตรรวมเท่ากับปริมาตรบ่ที่ต้องการ

การดูแลรักษาบ่อดักไขมัน

การกำจัดไขมันแม้ว่าจะมีระบบการกำจัดที่มีประสิทธิภาพสามารถกำจัดไขมันได้ตามมาตรฐานที่กำหนด แต่หากขาดการเอาใจใส่ดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องแล้วจะเกิดปัญหาบ่อดักไขมันทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากอาจมีเศษขยะตกค้างในบ่อดักไขมันมากเกินไปท่อดักตันหรือมีเศษดินทรายในบ่อดักมากเกินไป เป็นต้น ดังนั้น นอกจากจะมีการปฏิบัติเพื่อรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่ที่ดีแล้วที่สำคัญยังจะต้องทำการดูแลรักษาบ่อดักไขมันให้มีสภาพที่ใช้งานได้อย่างต่อเนื่องด้วย ดังนี้

๑. ตัดตะแกรงดักขยะเพื่อลดความสกปรกที่จะเข้าสู่บ่อดักไขมันและลดปัญหาการอุดตัน ซึ่งจะส่งผลให้น้ำทิ้งมีคุณภาพดีทั้งยังจะช่วยให้บ่อดักไขมันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

๒. หมั่นโกยเอาเศษขยะที่ติดกรองไว้หน้าตะแกรงดักขยะออกเสมอเป็นประจำทุกวัน

๓. ไม่ระบายน้ำมันเครื่องใช้แล้วไขมันหรือสิ่งอื่นใดที่เจือปนน้ำมันลงท่อระบายน้ำ และไม่ควรรระบายน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซักเสื้อผ้า น้ำจากห้องน้ำ ห้องส้วม และแม้กระทั่งน้ำฝน เข้ามาในบ่อดักไขมัน เพื่อลดปริมาณน้ำเสียเข้าบ่อมีฉะนั้นต้องใช้บ่อดักไขมันใหญ่กว่าปกติ

๔. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน และดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ เพื่อให้บ่อดักทำหน้าที่แยกไขมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในกรณีที่มีไขมันจับตัวกันเป็นก้อนหรือคราบต้องดักไขมันถี่ขึ้นกว่าเดิม

๕. ทำความสะอาดบ่อดักไขมัน เมื่อระดับตะกอนก้นบ่อสูงเกินกว่า ๑๐ เซนติเมตร และหรือความหนาของชั้นไขมันตกค้างในบ่อดักส่วนบนสูงเกินกว่า ๒ เซนติเมตร โดยการตัดหรือสูบตะกอนก้นบ่อ และชั้นกากไขมันบนผิวน้ำส่วนบนออกแล้ว นำไปเก็บไว้ในภาชนะหรือถุงที่เตรียมไว้เพื่อร่อนนำไปกำจัดต่อไป